

บทบรรณาธิการ

หนังสือรวมคำบรรยาย ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๕ เล่มนี้เป็นเล่มที่ ๑ ของภาคการศึกษานี้ ในนามของสำนักอบรมฯ ขอต้อนรับนักศึกษาทุกคนที่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกของสถาบันแห่งนี้

บทบรรณาธิการ มีวัตถุประสงค์ที่จะแจ้งข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การสอบ รวมตลอดถึงกรณีที่เกี่ยวข้องที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทั้งจะได้้นำคำพิพากษาฎีกาใหม่ คำพิพากษาฎีกาที่กลับหลักแนวคำวินิจฉัยเดิม หรือที่วินิจฉัยขัดแย้งกัน มานำเสนอเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา นักศึกษาจะสอบได้เป็นเนติบัณฑิตควรศึกษาจากเนื้อหาคำบรรยายเป็นหลักเท่านั้น

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ได้ทำการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคสอง สมัยที่ ๖๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ และประกาศผลเรียบร้อยแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มีผู้เข้าสอบจำนวน ๘,๙๑๙ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๘๑๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๔)

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ชื่อ นางสาววัฒนาพร เอื้อกิตติโรจน์ จบนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สอบได้ ๗๘ คะแนน

๒. กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีผู้เข้าสอบจำนวน ๑๐,๕๑๓ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๒,๒๕๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๙)

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ชื่อ นายพัลลภ วุฑฒกนก จบนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สอบได้ ๗๗ คะแนน ซึ่งได้ทำการสอบกลุ่มนี้เป็นครั้งแรก

๓. ผู้สอบได้กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จำนวน ๓๔๙ คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด จำนวน ๓ คน

๑. นางสาวพรรณวดี มณีวัต จบนิติศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้คะแนนกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๖๙ คะแนน กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๗๔ คะแนน สอบได้คะแนนรวม ๑๔๓ คะแนน

๒. นายภาณุภาส ลิขิตธนสมบัติ จบนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้คะแนนกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๗๔ คะแนน กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๖๙ คะแนน สอบได้คะแนนรวม ๑๔๓ คะแนน

๓. นางสาวเบญญาภา เวนัย จบนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้คะแนนกลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๗๑ คะแนน กลุ่มวิชากฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา ๗๒ คะแนน สอบได้คะแนนรวม ๑๔๓ คะแนน

เนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๔ ที่ได้คะแนนสูงสุด ๓ ลำดับ ได้แก่

ลำดับ ๑ นายไกรพล อรรถรัตน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๘๗ คะแนน

ลำดับ ๒ นางสาวอิสราภรณ์ ชีระวัฒน์สกุล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๘๑ คะแนน

นางสาววิภา ฉันทพันธุ์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ๒๘๑ คะแนน

นางสาวฐิตินันท์ เต็งอันทวย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๘๑ คะแนน

ลำดับ ๓ นายณัฐกร สดุดใจใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๗๘ คะแนน

คำถาม ลงลายมือชื่อเป็นพยานในพินัยกรรมโดยไม่เห็นเหตุการณ์ขณะทำพินัยกรรม ต่อมาภายหลังพยานในพินัยกรรมได้สอบถามผู้ทำพินัยกรรมจึงทราบว่าได้ทำพินัยกรรมไว้จริง จะถือว่าเป็นพยานในพินัยกรรมโดยชอบตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๖ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

บทบัญญัติของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๖ วรรคแรก หมายความว่า ผู้ทำพินัยกรรมแบบที่เป็นหนังสือนั้นต้องมีพยานอย่างน้อยสองคน และพยานจะต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมไว้ในขณะนั้นเป็นสำคัญ ทั้งบทบัญญัติกฎหมายที่ว่าผู้ทำพินัยกรรมต้องลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานทั้งสองคน และพยานทั้งสองจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในขณะนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีความหมายชัดเจนจนกระทั่งไม่อาจจะตีความหรือแปลความหมายไปเป็นอย่างอื่นได้ ดังนั้น การที่พยานไม่ว่าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนในพินัยกรรมลงลายมือชื่อในพินัยกรรมโดยไม่เห็นเหตุการณ์ขณะทำพินัยกรรม แต่มาลงลายมือชื่อในภายหลัง ก็ย่อมไม่ชอบด้วยบทบัญญัติกฎหมายมาตราดังกล่าวและทำให้พินัยกรรมเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๐๕ ไปในทันที แม้ต่อมาภายหลังพยานในพินัยกรรมจะมาสอบถามผู้ทำพินัยกรรมและได้ความว่าผู้ทำพินัยกรรมมีความประสงค์จะทำพินัยกรรมจริงก็ตาม ก็ไม่มีผลทำให้การลงลายมือชื่อในพินัยกรรมที่ไม่ชอบหรือพินัยกรรมที่เป็นโมฆะไปแล้วกลับกลายเป็นการลงลายมือชื่อที่ชอบทำให้พินัยกรรมมีผลสมบูรณ์ชอบด้วยกฎหมายไปได้

คำถาม หลักฐานเป็นหนังสือในการกู้ยืมมิได้ระบุชื่อผู้ให้กู้ไว้ จะถือเป็นหลักฐานในการกู้ยืมได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๕๓๗/๒๕๕๓ สาระสำคัญของหลักฐานเป็นหนังสือตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ วรรคแรก อยู่ที่ว่า มีการแสดงให้เห็นว่ามีการกู้ยืมเงินกันก็เพียงพอแล้ว ไม่ได้บังคับถึงกับจะต้องระบุชื่อของผู้ให้กู้ไว้ ดังนั้น

เมื่อเอกสารมีสาระสำคัญแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ แม้จะไม่ได้ระบุชื่อผู้ให้กู้ลงไว้ในถูกต้อง แต่ระบุจำนวนเงินและจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อไว้ในฐานะผู้กู้ครบถ้วน จึงถือว่าเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมได้แล้ว

คำถาม ผู้ตายใช้ขวดสุราตีศีรษะจำเลยแต่ยังคงนั่งรับประทานอาหารด้วยกัน จำเลยกลับบ้านนั่งคิดแค้นอยู่ที่บ้าน อีก ๒ ชั่วโมงต่อมา จำเลยกลับไปฆ่าผู้ตาย จะอ้างบันดาลโทสะได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๘๑/๒๕๕๔ หลังจากผู้ตายใช้ขวดสุราตีศีรษะจำเลย ผู้ตายกับจำเลยยังได้รับประทานอาหารด้วยกัน และจำเลยกลับไปบ้านแล้ว ต่อมาจนถึง ๒ ชั่วโมงเศษ จำเลยจึงมาที่บ้านเกิดเหตุและใช้มีดโต้ฟันผู้ตายขณะที่ผู้ตายกับ ข. นอนหลับกันแล้ว เหตุการณ์ที่ผู้ตายใช้ขวดสุราตีศีรษะจำเลยได้ขาดตอนตั้งแต่รับประทานอาหารด้วยกัน จำเลยจึงมิได้กระทำความผิดในขณะที่บันดาลโทสะอยู่ แต่กระทำความผิดในภายหลังเป็นเวลานานถือได้ว่าเหตุบันดาลโทสะขาดตอนแล้ว และการที่จำเลยกลับบ้านนั่งคิดแค้นอยู่ที่บ้านตั้ง ๒ ชั่วโมง จึงไปทำร้ายผู้ตายในขณะที่กำลังนอนหลับในยามวิกาลและเวลาตึกสงัดโดยใช้มีดโต้ขนาดใหญ่เลือกฟันผู้ตายที่ศีรษะ ใบหน้า และลำคอหลายครั้ง ซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญ หากถูกฟันอย่างแรงเพียงครั้งเดียวก็ถึงแก่ความตายแล้ว แม้จำเลยมิได้เตรียมมีดมา แต่จำเลยก็เตรียมไฟฉายมาค้นหาอาวุธซึ่งจำเลยทราบดีอยู่แล้วว่าที่บ้านเกิดเหตุมีมีดโต้ใช้เป็นอาวุธทำร้ายผู้ตายได้และใช้ไฟฉายส่องหาทำร้ายผู้ตายได้ไม่ผิดตัวพฤติการณ์ชี้ชัดว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้ตายโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

คำถาม การเรียกและรับเงินจากผู้เสียหายเพื่อให้นักงานอัยการซึ่งไม่ใช่อัยการเจ้าของสำนวนช่วยเหลือในทางคดีโดยส่งไม่ฟ้องในคดีที่ผู้อื่นถูกดำเนินคดีอาญาและยังไม่มีกาให้เงินแก่กัน ฉะนั้นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๓ หรือไม

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๖๑/๒๕๕๔ มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่านาย ธ. ไม่ใช่อัยการเจ้าของสำนวนในคดีที่นาย ร. ถูกดำเนินคดีในข้อหาฐานชิงทรัพย์ จึงไม่มีอำนาจที่จะส่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าว และยังไม่ได้มีการให้เงินแก่กัน จึงไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๓ นั้น

เห็นว่า การที่จำเลยเรียกและรับเงินไปจากผู้เสียหายทั้งสองเพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการโดยวิธีอันทุจริตผิดกฎหมายเพื่อให้กระทำการในหน้าที่โดยการช่วยเหลือในทางคดีให้ส่งไม่ฟ้องในคดีที่นาย ร.

ถูกดำเนินคดีอาญา แม้อัยการ ธ. จะมีได้เป็นเจ้าของสำนวนในคดีนั้นและจำเลยยังมีได้ให้เงินกันก็ตาม ก็ถือว่านาย ธ. เป็นเจ้าพนักงานที่จำเลยจะจงใจให้กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณแก่นาย ร. แล้ว การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบแห่งความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๓ แล้ว

คำถาม ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ จะเป็นการพยายามกระทำความผิดได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๑๒/๒๕๕๔ การที่จำเลยโยนโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายลงไปที่ชานพักบันได จำเลยย่อมเล็งเห็นได้ว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายอาจจะเกิดความเสียหายได้ เมื่อไม่ปรากฏว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายได้รับความเสียหาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานพยายามทำให้เสียทรัพย์ และแม้โจทก์จะมีได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานนี้ แต่ความผิดฐานวิงวาททรัพย์ก็มีความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์รวมอยู่ด้วย จึงถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยหลงต่อสู้อย่างไร ศาลจึงมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามทำให้เสียทรัพย์ตามที่พิจารณาได้ความได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม

คำถาม ซื้อสุราต่างประเทศในห้างสรรพสินค้า โดยเอาสุราต่างประเทศใส่ไว้ในลังน้ำปลาใช้สกอตเทปปิดลังไว้ไม่ให้เห็นสินค้า แล้วชำระเงินตามราคาน้ำปลา เป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือฉ้อโกง

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๙๓๕/๒๕๕๓ จำเลยซื้อสินค้าในห้างคาร์ฟูร์ โดยเอาสุราต่างประเทศ ๑๒ ขวด ราคา ๓,๒๒๘ บาท ของผู้เสียหายใส่ไว้ในลังน้ำปลาและใช้สกอตเทปปิดลังไว้ไม่ให้เห็นสินค้าในลัง จากนั้นจำเลยนำน้ำปลาอีก ๑ ลัง วางทับแล้วนำไปชำระเงินกับพนักงานของผู้เสียหายตามราคาน้ำปลาสองลังเป็นเงิน ๕๒๐ บาท แสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาทรัพย์ของผู้เสียหายไปตั้งแต่แรกแล้ว การที่จำเลยนำลังน้ำปลาซึ่งมีสุราต่างประเทศซ่อนอยู่ภายในไปชำระราคาเท่ากับราคาน้ำปลาจนพนักงานมอบลังน้ำปลาทั้งสองลังให้จำเลยไปเป็นเพียงกลอุบายเพื่อให้บรรลุผลคือการเอาสุราต่างประเทศของผู้เสียหายไปโดยทุจริตเท่านั้น พนักงานซึ่งเป็นตัวแทนของผู้เสียหายมิได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครองสุราต่างประเทศให้แก่จำเลย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ให้ดูเปรียบเทียบกับคำพิพากษากฎีกาที่ ๖๘๙๒/๒๕๕๒)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ